

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Gheorghe Savastin,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Apostol împotriva lui Gheorghe Savastin cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 2r-101/25
NR. PIGD 2-23016838-01-2r-12032025)*

Neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel. Restituirea cererii de apel. Neprezentarea instanței de apel de către apelant a originalelor dovezilor de plată a taxei de stat și de timbru.

Judecătoria Căușeni, sediul Central, jud. S.Colun,
Curtea de Apel Centru, jud. M. Anton, D. Dulghieru, O. Cojocaru,

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Gheorghe Savastin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 februarie 2023, Constantin Apostol a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Savastin, solicitând încasarea datoriei în mărime de 25 000 de dolari SUA și dobânzii de întârziere aferente perioadei de întârziere din 05 februarie 2020 și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 28 martie 2024 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Apostol. S-a încasat de la Gheorghe Savastin în beneficiul lui Constantin Apostol datoria în mărime de 25 000 de dolari SUA sau echivalentul acesteia în valută națională a Republicii Moldova la ziua executării hotărârii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 22 aprilie 2024, Gheorghe Savastin a declarat apel împotriva hotărârii din 28 martie 2024 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea înaintată de Gheorghe Savastin cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Gheorghe Savastin împotriva hotărârii din 28 martie 2024 a Judecătorei Căușeni, sediul Central. S-a acordat apelantului Gheorghe Savastin un termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a originalului dovezii de plată în contul Curții de Apel Chișinău a taxei de stat în sumă de 1 500 de lei și a originalului dovezii taxei de timbru în mărime de 200 de lei. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă. S-a explicat apelantului că asupra chestiunii restituirii cererii de apel, va decide un complet de 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

5. La 10 octombrie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.46), Gheorghe Savastin a depus cerere de apel suplimentară.

6. Prin încheierea din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Centru s-a restituit cererea de apel depusă de Gheorghe Savastin împotriva hotărârii din 28 martie 2024 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

7. La 12 februarie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.63), Gheorghe Savastin a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Centru, solicitând repunerea în termenul de recurs, anularea încheierii contestate cu examinarea cauzei în fond.

8. În susținerea recursului, recurentul a invocat că, la începutul lunii februarie 2025 a primit, prin intermediul oficiului poștal, încheierea Curții de Apel de restituire a cererii de apel depusă împotriva hotărârii primei instanțe, din motiv că nu a achitat taxa de stat și taxa de timbru.

9. Totodată, a menționat că la sfârșitul lunii noiembrie 2024 a primit copia încheierii Curții de Apel Chișinău, prin care i s-a comunicat despre necesitatea achitării taxei de stat de 1 500 de lei și a taxei de timbru de 200 de lei. Astfel, la 04 decembrie 2024 a achitat suma respectivă.

10. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 12 martie 2025 (f.d.65).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

14. Art. 368 din Codul de procedură civilă

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

15. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

16. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

17. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

18. Art. 112 din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

19. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

21. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că materialele cauzei denotă că prin scrisoarea datată cu 30 ianuarie 2025 a fost expediată recurentului copia încheierii din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Centru (f.d.51), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către partea recurentă. Totodată, din textul recursului se deduce că recurentul a recepționat copia încheierii de restituire a cererii de apel la începutul lunii februarie 2025. Astfel, recursul depus la 12 februarie 2025, prin intermediul poștei terestre, este în termen și nu este necesară repunerea în termenul de recurs.

23. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

24. Din materialele cauzei civile rezultă că la 22 aprilie 2024 Gheorghe Savastin a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 martie 2024 a Judecătoria Căușeni, sediul Central. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în apel (f.d.28).

25. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 10 octombrie 2024, instanța de apel a admis parțial cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel depuse și a acordat apelantului Gheorghe Savastin un termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a originalului dovezii de plată în contul Curții de Apel Chișinău a taxei de stat în sumă de 1 500 de lei și a originalului dovezii taxei de timbru în mărime de 200 de lei (f.d.39-42).

26. Totodată, la 10 octombrie 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.46), Gheorghe Savastin a depus cerere de apel suplimentară.

27. Prin încheierea din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Centru, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit apelul declarat de Gheorghe Savastin împotriva hotărârii din 28 martie 2024 a Judecătoria Căușeni, sediul Central (f.d.49-50).

28. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu încheierea contestată, motivat prin faptul că drept urmare a recepționării la sfârșitul lunii noiembrie 2024 a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru plata taxei de stat

de 1 500 de lei și a taxei de timbru de 200 de lei, la 04 decembrie 2024 a achitat suma respectivă.

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel depuse de Gheorghe Savastin drept urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

30. În context, instanța de recurs reiterează că, la 18 noiembrie 2024 recurentului i-a fost expediată copia încheierii din 10 octombrie 2024 (f.d.47) și a fost recepționată de către ultimul la 26 noiembrie 2024, conform avizului de recepție (f.d.48). Or, însuși recurentul a recunoscut faptul recepționării la sfârșitul lunii noiembrie 2024 a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

31. Referitor la alegația recurentului precum că, la 04 decembrie 2024 a achitat suma taxelor de stat și de timbru, instanța de recurs menționează că de obligația recurentului nu era doar achitarea acestora la conturile corespunzătoare, dar și prezentarea originalelor dovezilor plăților prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, în termenul de 15 zile acordat de instanță de la recepționarea încheierii, aspect reflectat expres în încheierea din 10 octombrie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel (f.d.42).

32. Drept urmare, decad argumentele recurentului la acest capitol și respectiv nu pot fi reținute în vederea aprecierii ca fiind respectată indicația instanței de apel conform încheierii din 10 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău privind prezentarea originalelor dovezilor de plată a taxei de stat și de timbru prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la recepționarea încheierii. Mai mult, însuși recurentul a afirmat că a achitat suma taxelor la 04 decembrie 2024, anexând o copie a bonului de plată la cererea de recurs, dar nu a menționat nimic despre faptul că acestea nu au fost prezentate instanței de apel în termenul acordat sau, după caz, de ce nu au fost prezentate. Totodată, urmează a fi remarcat faptul că, achitarea taxelor de stat și de timbru conform legii se realizează la conturi diferite, una la bugetul de stat, iar alta la bugetul instanței respective, însă conform bonului anexat în copie la cererea de recurs acestea au fost achitate la bugetul de stat (f.d.61).

33. În altă ordine de idei, instanța de recurs reiterează că recurentul a cunoscut despre litigiul în cauză, de hotărârea primei instanțe împotriva căreia a exercitat calea de atac-apelul, prin depunerea apelului, aspect detaliat supra. Deși prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul a înregistrat apelul împotriva hotărârii primei instanțe, însă a eludat de a se conforma normelor

procedurale și de a depune dovezile de plată a taxei de stat și de timbru, având în vedere natura litigiului. De altfel, acestea nu au fost prezentate în termenul acordat în instanța de apel nici ulterior soluționării cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului și respectiv expedierii de către instanța de apel și recepționării de către recurent a încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel în vederea achitării taxelor de stat și de timbru conform cuantumului indicat în încheierea instanței de apel emisă în temeiul art.368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

34. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

35. Drept urmare, alegațiile recurentului nu pot determina casarea actului judecătoresc contestat, în situația în care circumstanțele conturate supra denotă că nevalorificarea drepturilor procedurale în termenul acordat de instanța de apel, îi este imputabilă. De altfel, instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare în vederea comunicării actului procedural emis și acordarea posibilității părții apelante de a-și valorifica drepturile procedurale.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

37. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor sau, după caz, de instanță, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

38. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel. Respectiv alegațiile recurentului nu

justifică casarea încheierii contestate, în condițiile în care instanța de apel la adoptarea și comunicarea actului judecătoresc a ținut cont de materialele cauzei și prevederile legale pertinente.

39. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul acordat de instanță.

40. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

41. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Gheorghe Savastin.

Menține încheierea din 30 decembrie 2024 a Curții de Apel Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Apostol împotriva lui Gheorghe Savastin cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat